

Protocol

Dyslexie

Ontwikkelgroep:
Intervisiegroep Dyslexie

Dyslexiebeleid Twents Carmel College.

Doel:

Het doel is een eenduidige aanpak van dyslexie op het Twents Carmel College te bevorderen.

De volgende afspraken gelden:

1. Leerlingen die met een dyslexieverklaring vanuit het basisonderwijs instromen op het Twents Carmel College

Voor leerlingen die vanuit het basisonderwijs met een dyslexieverklaring binnenkomen geldt dat de verklaring als zodanig (mits afgegeven door een daarvoor bevoegde gedragswetenschapper) wordt overgenomen. Wel wordt door de gedragswetenschapper van het TCC bekeken of de geadviseerde faciliteiten ook voor de onderwijssituatie op het Twents Carmel College de meest geëigende zijn.

Het TCC biedt een basispakket faciliteiten, geldend voor alle locaties. Inzet van eventuele extra faciliteiten hangt af van de mogelijkheden van de betreffende locatie.

2. Signaleren van dyslexie in de periode dat een leerling op het Twents Carmel College onderwijs volgt

Leerlingen in de leerjaren 1 en 2, bij wie een sterk vermoeden van dyslexie aanwezig is kunnen deelnemen aan nader onderzoek. We doen dit pas wanneer duidelijk wordt dat de leerling beneden zijn of haar mogelijkheden presteert, de cijfers voor talen zwak zijn en de oorzaak lijkt te liggen in problemen met technisch lezen en/of spellen. De selectie van deze leerlingen vindt plaats in wisselwerking tussen docenten, dyslexiecoach, docenten, leerling en ouders en de gedragswetenschapper van de locatie. Alle voorhanden informatie wordt daarin meegenomen.

De groep gedragswetenschappers stelt vast welke testen zullen worden afgenomen. Gesprekken met de leerling en docenten zijn onderdeel van het proces.

Wanneer de leerling heeft deelgenomen aan het dyslexieonderzoek worden de testresultaten worden beoordeeld door een gedragswetenschapper van het Twents Carmel College, die verantwoordelijk is voor het afgeven van de dyslexieverklaring. Bij de advisering over faciliteiten houdt de gedragswetenschapper nadrukkelijk rekening met de mogelijkheden van het Twents Carmel College (en de verschillende betrokken locaties). Dit kan betekenen dat de gedragswetenschapper in voorkomende gevallen “externe ondersteuning” (buiten TCC) adviseert. Sommige adviezen vallen onder de verantwoordelijkheid van de school en anderen onder de verantwoordelijkheid van de leerling.

* Voor leerlingen die van buiten ons voedingsgebied komen en elders zijn getest (en met een andere dyslexieverklaring komen) geldt dat de verklaring als zodanig (mits afgegeven door een daarvoor bevoegde gedragswetenschapper) wordt overgenomen, maar dat er door de gedragswetenschapper TCC wordt bekeken of de genoemde faciliteiten door het Twents Carmel College kunnen worden geboden.

3. De dyslexieverklaring en de bijhorende facilitering

a. Dyslexiepas

Zodra de dyslexieverklaring is afgegeven, wordt voor de leerling een dyslexiepas gemaakt. Op deze pas staan de faciliteiten waarvan de leerling gebruik kan maken en de verantwoordelijkheden die de leerling zelf heeft. De pas voorkomt dat leerlingen continu uitleg moeten geven omtrent hun dyslexie.

De pas is gedurende de hele schoolloopbaan op het Twents Carmel College geldig. Ieder jaar vindt er een gesprek plaats tussen dyslexiecoach en dyslectische leerlingen. In dit gesprek wordt geëvalueerd of de toegekende faciliteiten nog steeds volstaan en/of gewenst zijn. Een aanpassing van de faciliteiten kan alleen plaatsvinden na overleg met de gedragswetenschapper; besluitvorming vindt plaats binnen de schoolleiding. In het LVS (Leerling Volg Systeem) wordt opgenomen dat de leerling een dyslexieverklaring met bijhorende pas heeft.

b. Faciliteiten

Voor het adviseren van faciliteiten aan leerlingen met dyslexie houdt de gedragswetenschapper rekening met de mogelijkheden van de betreffende locatie van het Twents Carmel College. Hieronder is een lijst met faciliteiten opgenomen die de gedragswetenschapper kan adviseren.

Alle acties zijn erop gericht de zelfredzaamheid van de leerling te versterken. Concreet biedt de school het volgende basispakket:

- Extra tijd voor toetsen.
- Toetsen in lettertype-grootte conform Arial 12 punts; regelafstand 1,5.
- Gebruik van een ICT-drager in de klas.
- Gebruik van auditieve ondersteuning (voor leerlingen waarbij auditieve ondersteuning is geïndiceerd).
- Gebruik van diverse hulpmiddelen. Aanschaf hiervan is voor rekening van ouders.
- Mogelijkheid om reguliere luistertoetsen in aangepaste vorm af te nemen (voor leerlingen waarbij auditieve ondersteuning is geïndiceerd).

Opmerking: faciliteiten, anders dan hierboven beschreven, kunnen alleen na overleg met de gedragswetenschapper en dyslexiecoach van de locatie, waar de leerling onderwijs volgt, door de school-leiding worden verleend.

c. Faciliteiten voor examenkandidaten

- Ten hoogste 30 minuten verlengen van de duur van de toets (SE of CE) binnen dezelfde toetsruimte.
- De toets kan in lettertype-grootte conform Arial 12 punts, regelafstand 1,5 worden aangeboden.
- Gebruik van gesproken examenteksten op cd-rom via de computer.
- Voor het VWO en indien geïndiceerd: dispensatie van de tweede moderne vreemde taal. Hiervoor dient dan wel een ander vak te worden opgenomen.

De verantwoordelijkheid voor de aanvraag van deze faciliteiten ligt bij de leerling.

4. Vrijstelling van een moderne vreemde taal in het vmbo-havo-vwo.

Vrijstelling moderne vreemde taal bovenbouw vwo:

Leerlingen in de bovenbouw van het vwo moeten naast Engels een tweede moderne vreemde taal volgen. Leerlingen kunnen hiervan ontheffing krijgen als ze een stoornis hebben die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taalgebruik en –begrip. De gedragswetenschapper adviseert en vervolgens neemt de schoolleiding een besluit over de vrijstelling.

Per 01-08-2007 is een tweede moderne vreemde taal in de bovenbouw van het havo voor drie van de vier profielen niet meer verplicht. Binnen het profiel C&M is de 2de vreemde taal wel verplicht. Indien een leerling een taalstoornis heeft, is het verstandig een van de andere drie profielen te kiezen, omdat vrijstelling van de vreemde taal als verplicht profielvak niet mogelijk is.

Beleid bovenbouw vwo:

Leerlingen kunnen in de bovenbouw van het vwo ontheffing van een tweede moderne vreemde taal krijgen als:

- er sprake is van dyslexie en
- een gedragswetenschapper van het TCC op basis van het onderliggende verslag van de dyslexieverklaring en informatie van de dyslexiecoach en vakdocenten van mening is dat de leerlingen niet in staat wordt gesteld het bij zijn capaciteiten passend diploma te halen als er geen ontheffing wordt verleend.

De leerling moet in plaats van de taal een vervangend vak kiezen met een normatieve studielast van ten minste 440 uur.

Beleid bovenbouw vmbo:

De sectorvoorschriften verplichten leerlingen niet tot het kiezen van een tweede moderne vreemde taal.

In de sector Economie kan de leerling naast het verplichte vak economie als tweede sectorvak wiskunde kiezen.

Slaag-/zakregeling:

Er is sprake van een aanscherping van de slaag-/zakregeling. Voor dyslexieleerlingen geldt dat zij in hun keuzes rondom leerwegen, profielen en sectorkeuze hiermee extra rekening moeten houden:

- voor alle leerwegen binnen het vmbo en voor havo/vwo geldt dat vanaf 2012 de leerling alleen kan slagen als zijn gemiddelde CE-cijfer voldoende is ($\geq 5,5$);
- voor alle leerlingen binnen havo en vwo geldt dat vanaf 2013 de leerling alleen kan slagen als hij voor de vakken Nederlands, Engels en Wiskunde geen onvoldoende heeft behaald of maximaal een keer het cijfer 5.